UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals **Collection**

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

Ю. В
868 855

ЛИСТКИ

УКРАЇНСЬКОЇ ІМКА-ІВКА

Ч. 1.

1948

НА ПРАВАХ РУКОПИСУ

ЛИСТКИ

УКРАЇНСЬКОЇ ІМКА - ІВКА

ВИДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ІМКА - ІВКА

РЕҐЕНСБУРҐ 1948

З М І С Т :

Сторона:

ВИДАЄ: ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ІМКА – ІВКА.

РЕДАГУЄ: КОЛЕҐІЯ.

ОБКЛАДИНКА й ОФОРМЛЕННЯ арт. маляра А. МАЛЮЦИ.

C O N T E N T S : Page:

PUBLISHER: EXECUTIVE COMMITTEE of UKRAINIAN Y M C A - Y W C A

До читачів

Ідучи за побажаннями Загального З'їзду Представників Української ІМКА-ІВКА в днях 16 - 17 травня 1948 р. в Реґенсбурзі про видання матеріялів з роботи нашої Організації, випускає Головна Управа оце перше число "ЛИСТКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ІМКА-ІВКА". Це, мабуть, перше цього роду видання в українській мові. Воно стверджує, що українських рух ІМКА-ІВКА виходить із початкової організаційної стадії, що розбудова осередків та збільшення членів досягнули вже тої межі, коли, для успішного ведення дальшої праці, видання матеріялів стало необхідністю.

Матеріяли наших "ЛИСТКІВ" складено з думкою, щоби бодай частинно дати осередкам і членству допоміжний, інформативний матеріял для їхньої роботи, тобто найконечніші відомості про повстання, засади та розвиток ІМКА-ІВКА серед інших народів і наші перші кроки в тій Організації. Вже короткі звіти з дотеперішньої роботи вказують, які великі можливості дає ІМКА-ІВКА для того, щоб ми знайшли зрозуміння в інших та могли ввійти в сім'ю вільних народів світу.

Глибока релігійність нашого народу, наші світлі християнські традиції кажуть сподіватися, що ідеї ІМКА-ІВКА - ідеї християнської Організації допомоги й любови ближнього, побудови світу на християнських основах - знайдуть багато прихильників серед нашого громадянства, що ця Організація має перспективи виконати своє завдання і в майбутньому, при відбудові нашої зруйнованої матеріяльно й морально Батьківщини.

Головна Управа задумує видавати "ЛИСТКИ УКРАЇНСЬКОЇ ІМКА - ІВКА" квартально, сподіючись, що наші члени й симпатики піддержать це видання,як корисне й конечне для успішньої роботи ІМКА-ІВКА серед українців.

Редакція

/Огляд на основі статті д-ра Д.А. Д а в і с а/

ПОЧАТКИ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Організація І М К А народилась у переломову добу т.зв. технічної революції, що почалась у першій половині 19 століття, змінюючи докорінно ввесь дотеперішній суспільний лад, ввесь побут, життя людини, та висуваючи ряд проблем, яких частина ще й досі не розв'язана, прим. питання соціяльної справедливости й нового соціяльного ладу.

У перший період зміни відбувались стихійно, викликаючи передусім пересунення населення зі сіл до міст. Сільська молодь, у пошукуванні за працею і приманливими заробітками, ішла масово на працю у фабрики, в міста. Звичайно, міста не були приготовані на такий приплив населення, та й працедавці, власники нових фабрик, не дуже клопотались долею своїх робітників. Молоді люди жили в крайно неприятливих умовинах, працювали тяжко від сходу до заходу сонця й спали там, де працювали, в лихих гігієнічних умовинах. Щоб знайти собі бодай трохи розваги після тяжкої праці, молодь проводила вільний час у коршмах, на вулицях, де підлягала всім нищівним впливам великоміського життя.

Як не дивно, а ініціятива зарадити тому лихові, вийшла від молодого юнака, ідеаліста, Джорджа ВІЛЛІЯМСА, працівника одного лондонського товарового дому. В 1844 р. він зібрав кругом себе своїх товаришів-однодумців. Перша праця, що її почато, це було читання і студії Біблії. Та швидко побачили молоді ідеалісти, що читання цього не досить. Їм треба було відповідного приміщення, де могли б зустрінутись. Вкоротці вони найшли собі приміщення, читальню, зібрали бібліотеку, порішили в вечірніх годинах доповнювати своє знання на спеціяльних курсах. Їх вплив сягав щораз ширше і ширшав теж засяг праці, коли до цієї корисної роботи вони додали ще розвагу, фізичне виховання, спорт, коли заведено різнородні гри, плавання та веслування.

У цій праці перших ІМКА-рів маємо просте вияснення трьох основних ділянок-підстав діяльности, знаний символ трикутника ІМКА, в якого одному вершку шляхотний, християнський ДУХ, в другому розвинений ІНТЕЛЕКТ, розум, а в підставі здорове тіло.

ТРИ ПЕРІОДИ В РОЗВИТКУ ІМКА - ІВКА.

Благодатний вплив ІМКА дався швидко відчути скрізь. Самі праце - давці побачили його велике значення, а молоді люди в різних осередках Англії стали наслідувати приклад лондонських ІМКА-рів. Але й поза Англією та сама ідея захоплює молодих людей, і так повстають осередки ІМКА в Німеччині, Швайцарії, Америці та, згодом, по всьому світі.

Три періоди можна відзначити в розвитку ІМКА.

П е р ш и й п е р і о д це від заснування ІМКА в 1844 р. до 1888 року. Цей період визначається внутрішнім скріпленням організації, її оформленням. ІМКА, як нова форма суспільної допомоги, працює тільки в більших містах Англії, Америки й Канади. Її діяльність це будування домів, де могли мешкати члени органіаації, видавання обідів, уможливлення відпочинку, будування спортових площ, влаштовання ігор, руханкових заль. Ділом ІМКА був перший Інститут Фізичного Виховання в Спрінгфельд, де виховувались спеціяльні інструктори. Там вперше винайдено та заведено такі популярні тепер у всьому світі гри як відбиванка та кошівка. ІМКА приймала в свої члени всіх, фізичних робітників, шахтярів, залізничників, студентів, правників, лікарів, урядовців.

У 1855 р. відбулась перша світова конференція представників ІМКА в Парижі, в якій взяло участь 50 делегатів з 9 держав. Там теж прийнято й дано Організації міцні ідеологічні основи, формулюючи відому Парижську Базу: "Християнська Організація Молодих Людей прагне об'єднати молодих людей, що, визнаючи Ісуса Христа за свого Бога й Спасителя, як учить Святе Письмо, бажають бути Його учнями в своїх доктринах і своєму житті і вжити всіх заходів для поширення Його Царства серед молодих людей."

Ця база залишається і до сьогодні найміцнішим вузлом, що в'яже всі ІМКА-рські організації по всьому світі та дає їм основу й поштовх до дальшої праці.

В 1888 році починається д р у г и й п е р і о д в розвитку ІМКА. Скріплена організація робить підсумки своєї дотеперішньої праці на Світовій Конференції в Стокгольмі та вирішує поширити свою діяльність на всі континенти. Для того взивається національні комітети, зокрема найсильніші на той час в Америці й Канаді та Англії, вислати своїх відпоручників до Індії, Китаю і інших країн.

Сторінки з діяльности ІМКА в тих країнах, зокрема в Китаю та Індії, вказують яких людий мала вже на той час ІМКА в своїх рядах, як активною і винахідчивою, правдиво піонерською була ця організація. Це ніхто інший, тільки ІМКА перша заложила кооперативні банки в Індії для бідного індійського населення, що жило в вічних боргах і задовженнях. Наслідки праці тих банків були такі знамениті, що уряд перебрав згодом їх на себе.

Коли представники ІМКА приїхали до Китаю, найважче було їм позискати місцеву інтелігенцію, що була дуже горда й не сходилася з ніким, а тільки через ту інтелігенцію можна було здобути вплив на народ. Тоді ІМКА висилає до Китаю визначного вченого. Це саме час коли в Китаю змагають завести електрику. Вчений монтує у свому помешканні динамо та освітлює залі електричним світлом. Він показує теж жіроскоп та інші тогочасні чуда техніки. Наслідки тієї роботи знамениті, китайська інтелігенція приваблена приходить до нього і просить виянснень. Так відкрились двері для ІМКА, а з тим для її ідей, теж в тій далекій країні світу.

Т р е т і й п е р і о д у розвитку ІМКА визначує перша світова війна. Вона ставить перед Організацією величезні завдання, нести в жорстокі дні війни допомогу, опіку й розвагу міліонам людей. Цифра 6 міліонів людей - полонених у першій світовій війні, що їх обслуговувала ІМКА, найкраще показує розміри праці. Тут теж уперше зустрінулась ІМКА при обслуговуванні народів середньої та східньої Европи з поляками, українцями, чехами, литовцями, румунами, балтійцями й ін. Коли ті народи повертаються згодом до своїх країн, вони несуть зі собою ім'я, ідеї ІМКА, в ті досі неохоплені терени, там засновують національні ІМКА, і так росте діло в Естонії, Литві, Латвії, Польщі, Греції, Чехословаччині, Румунії, посилюється праця в Туреччині, Італії, Португалії й Франції.

ДЕЩО ПРО ХАРАКТЕР ІМКА.

Друга світова війна, праця між полоненими та останньо між ДП, вплинули ще більше на характер ІМКА. Досі це була організація переважно в протестантсько-евангелицьких країнах, тепер на сході Европи вона зустрінулась з різними національними групами та, переважно католицькими й православними народами. Оця зустріч незвичайно запліднила й поглибила дальшу роботу ІМКА. В цих країнах праця ІМКА була розгорнена відповідно до культурного, релігійного й національного підложжя даного народу. Тим визначено відношення до національностей. Воно було завжди однакове, бо ІМКА об'єднує всіх людей, без огляду на їх походження, расу, та приналежність. Тут практично розв'язано це питання, дозволяючи кожному народові здійснювати великі ідеї ІМКА в рямцях своєї національної культури й традиції, відповідно до своїх потреб.

Теж питання різних віроісповідань, що об'єднані в ІМКА, знайшло тут, при зустрічі всіх християнських церков, живу інтерпретацію. ІМКА стала дійсно всесвітньою організацією, що обєднує всі віроісповідання. Тим міцніше треба підкреслити її основну ціху, її релігійний характер. Паризька База, цитована вище, викликала незвичайно багаті дискусії, для неодного стає вона й сьогодні незрозумілою. Багато думають, що вона надто релігійна, за теологічна, інші знову думають що вона ще недостатньо релігійна. Але, ясне одне, коли б усунути релігійний аспект із цієї організації, ІМКА стала б звичайним клюбом, групою для робітників, виховників, товариством суспільної опіки, спортовим клюбом, чи чимось подібним. Музулмани, буддисти й гіндуси часто просили, щоб викинути з назви ІМКА букву "К - Християнський". Але це прохання завжди відкидано. Якщо викинеться з ІМКА цю букву, викинеться з неї її силу. Якщо викинеться букву "К", викинеться візію людства ..., союзу з Богом, викинеться з'єднуючу силу, що звела разом у цій організації молодих людей різних віроісповідань, католиків, протестантів, православних евангеликів у всесвітній програмі взаємного служіння. Якщо отже викинути слово "Християнський", загублює організація свою основну прикмету, що відрізняє її від інших організацій.

А одначе, мимо всього ІМКА світська організація. Її творець - світська людина, його перші друзі, світські люди, звичайні робітники. З цього факту випливають дальші висновки, а саме, що ІМКА не змагає перебрати на себе функції церкви як організації. Вона залишає церкві догми, теологічні питання, Святі Тайни. З другої сторони ні католицька ні протестанська ні православна церква не нехтує співпрацею своїх вірних, світських людей. Тому ІМКА співпрацює тісно з церквами, вона потребує спеціяльної прихильности й піддержки духовенства. Вона теж знає, що духовенство, священики, потребують навпаки піддержки від

світських людей. І тільки спільними зусиллями, як духовенства так і світських людей,може бути збережена християнська спільноста, що здібна відродити світ.

ІМКА В РІЗНИХ НАРОДІВ.

Кожний нарід формує працю у своїй національній ІМКА відповідно до своїх традицій, потреб і обставин. Ввиду цього витворились і різні питоменні для даного народу'риси ІМКА. Коли порівняти американську й европейську ІМКА, впадають зразу-ж в очі певні різниці. Зокрема, ІМКА в англо-саських країнах знаходилась в іншому положенні, як в Европі, бо в тих країнах не було державної церкви. Сьогодні, примірoм, в Америці міліони людей стоять зовсім поза церквами. З християнського погляду треба в тому випадку повести роботу, щоб ті люди ставали в ряди церков, щоб привести їх до життя у християнському дусі. Знов-же на континенті, де церкви були державними, це питання не таке гостре, тут всі належать переважно до церков, тут діти хрищені, тому тут починається роботу в зовсім іншому напрямі, а саме поза церквою. Коротко: коли в Америці питання стоїть,як зробити ІМКА більше релігійною, в Европі,як може вона розвинути більше опіку в суспільному напрямі.

Окреме питання, це ІМКА серед скитальців - ДП. Ця праця всестороння й нова. ІМКА зайнялася тут передусім підготовкою провідників із самих ДП, що могли б зайнятися працею в майбутньому. Для того організовано вишкільні табори. В них брало участь понад 6 тисяч ДП різних національностей.

Важна річ, що нею зайнялась ІМКА,була теж організація літніх таборів для дітей. З огляду на погані мешканеві й харчеві умовини в таборах ДП, ця акція була надзвичайно важною. При прихильному ставленні американської армії, що дала матеріяльну допомогу й виряд /шатра, влаштування, тощо/ праця пройшла незвичайно успішно.

Останнім завданням ІМКА це всестороння поміч для ДП при еміграції. До справ ДП ставиться ІМКА зі спеціяльною дбайливістю і вже на з'їзді в О с л ь о 1947 року був відпоручник від ДП,п. Пузінавскас.

Українська ІМКА, що творить саме 69 національну групу в тій світовій організації,ставить тут свої перші кроки. Три роки праці Української ІМКА - ІВКА на еміграції потверджують надії, що вона займе належне місце між іншими національними групами.

Т. Білостоцький.

РОЗВІЙ ІМКА СЕРЕД УКРАЇНЦІВ

Уперше після великої світової війни 1914 - 18 рр. почули українці в Европі незрозуміле для них слово "УМСА", що майоріло на фоні трикутника й сталося, як знак червоного хреста, найпопулярнішим символом людяности, й братерства, допомоги й опіки, для всіх, хто їх тільки потребував. А була це доба великого воєнного лихоліття, що руйнуючим гураганом пройшло над Европою. Тоді мілiони військових полонених користувались опікою ІМКА. До їх таборів висилано харчі, медикаменти, молитвослови, біблії й інші книжки, розвагові й научно-допоміжні матеріяли, що були ясним промінням у буденно-сірому житті мілiонів людей-невільників.

Кінець першої світової війни стався початком наших геройських визвольних змагань, коли нашу Державу обняв чотирокутник смерти, в якому "встоятись не було сил...". Сорок тисяч українців, змушених залишити свою Батьківщину, творить т.зв. першу українську політичну еміграцію. Тоді в Польщі, - останньо союзника по зброї, - у Ченстохові, Каліші, Домбю, Тухолі, Тарнові, Стшалкові, Берестї, у Львові на Ялівці та навіть у тюрмі в Бриґідках, відтак у Чехословаччині в Йозефові, Нім. Яблінним і т.д. повстали великанські табори, де інтерновано військовиків-штабовців армії та урядовців міністерств і членів уряду У.Н.Р. Появляється тоді ІМКА, як одинока міжнародня орґанізація, що допомагала українським еміґрантам і з тої пори здобула в них незвичайні симпатії та популярність. Величезна матеріяльна допомога ІМКА в тих часах, коли життя в таборах до краю винищувало всіх фізично та нестійких розкладало духово, дала змогу зберегтися українській політичній еміґрації. Дякуючи саме ІМКА влаштовано десятки варстатів-робітень і підприємств, що затруднили тисячі людей, організовано пребагату мережу фахово-вишкільних курсів, шкіл, створено мистецькі - хорові, музичні, театральні, образотворчі гуртки, що дали людям знання, працю, а з тим хліб і право на існування, влили в їх душу бажання жити й надіятися, що вони діждуться кращого завтра. Кожний тодішний почин української еміґрації зустрічався із шляхотним зрозумінням у репрезентантів-аташе Світової організації ІМКА, з моральною, а передусім матеріяльною підтримкою. Ту останню треба б окреслити сотнями тисяч долярів, коли зважити, як велика була допомога в харчах, одінні, а особливе коштом на влаштування та обладнання варстатів-робітень, на субвенції для культурного построєння кінотеатрів, наукових закладів, бібліотек, стипендій для студентів, відтак на багатогранні ділянки фізичної культури, санітарну допомгу, в тому санаторії та шпиталі, тощо.

Багато відомих і заслужених наших громадян були працівниками ІМКА, деякі з них, як самостійні аташе-репрезентанти. Багато наших інтелектуалістів того часу завдячує допомозі ІМКА свої студії та дипломи. З того часу нав'язались перші, практичні зв'язки українців з ІМКА. А з другого боку, найвидатніші представники Світового Комітету - чужинці, пізнали тоді теж українців, познайомились з багатством культурної скарбниці нашого народу, з нашою історією та проблемами нашого політично-державного змагання.

Тільки в ділянці фізичної культури ми дочекались досі документарного звідомлення про ту ділянку допомоги ІМКА для української еміграції. Окрему книжечку написав пор.чотар ІЛЬКО КАЛІЧАК п.н. "Руханка й спорт на еміграції", де описано організацію та успіхи українських еміґрантів-військовиків в Чехії в тій ділянці. Цінну ту книжечку видав "Сокіл-Батько" у Львові. Та це була тільки незначна частина діяльности ІМКА для української еміграції. Всі інші заходи тієї християнської організації ждуть ще на своїх істориків. Почесний обов'язок тут для наших "старих ІМКА-рів", зафіксувати у своїх споминах ті часи, скільки радости в смутку, скільки щастя у нещасті зазнали вони від ІМКА, як реальний вияв християнських гасел, що стали основою діяльности того Світового Союзу Християнських Молодих Людей.

На жаль, як недержавний народ ми не мали щастя на існування Української ІМКА-ІВКА на Рідних Землях.

\+ + +

Закінчилася друга світова війна, що жахливими розмірами смерти, заглади й руїни не має порівняння в історії. І коли в 1945 р. розпочала свою допомогову діяльність нова організація УНРРА для всіх жертв війни - еміґрантів, вже від самих початків приступила теж поруч неї до співпраці в тій справі ІМКА, як одна з перших т.зв. добровільних агенцій. І коли УНРРА і її послідовниця ІРО зайнялися матеріяльною сторінкою життя таборів скитальців - тоді ІМКА піклується культурною діяльністю та в ній записала знову почесну свою християнську допомогову діяльність, що нею дуже успішно доповнила матеріяльну поміч УНРРА - ІРО. З перших днів ІМКА постачає для таборів спортове приладдя, так важне для фізичного піднесення і виховання молодих людей, для здорової розваги роздає вона музичні інструменти /навіть повні оркестральні комплети/, забавки для дітей, прибори до гор, спортові однострої, книжки, цілі біліотеки, шкільне приладдя та обладнання, матеріяли для мистців, знаряддя і матеріяли для варстатів та для різних ділянок фахових курсів. Вона переводить мистецькі виставки, концерти, спортові змагання - олімпіяди, влаштовує курси, конференції, веде школи, тощо.

Свою світлу традицію діяльности серед еміґрантів-скитальців має ІМКА особливе у балтійських народів. Вони привезли її до Німеччини зі своїх країн,і не дивно, що враз із приходом репрезентантів ІМКА до Німеччини відновились організації ІМКА у таборах балтійських національних груп. Початково отже табори українських еміґрантів були лише в формальному відношенні до ІМКА, коли отримували від неї допомогове постачання. Та великий організаційний хист еміґраційної вітки нашого народу почав поволі виявлятися сотнями і тисячами культурних імпрез; вистав, концертів, показів народньої культури, мистецтв, вистав образотворчих мистців, спортових змагань, турнірів . А втім теж багата мережа українського шкільництва від передшкілля, почерез народні, середні, фахові до високих шкіл завоювали нам повагу керівних чинників. Відтак велика моральна стійкість, працьовитість, талановитість і чесність дали нам змогу добитись визнання української національної спільноти, а з тим і доступ до самостійних становищ у міжнародніх організаціях, де досі ми не були заступлені. Тим чином ми одержали можність передусім безсторонньо й правильно інформувати чужинецькі міродайні круги про стан, культурні й матеріяльні потреби нашої еміграції, як теж впливати на вирішування справ, що пов'язані з нашим положенням. Тоді тільки ми зрозуміли, яке важне значення мають для нас зв'язки з чужинцями та їх організаціями, як конечно треба нам бути репрезентованими серед тих чинників міжнародного маштабу, що досі керували

нашою долею без нас.

Чи в усіх тих справах ми могли обійтись без ІМКА? - Ні !!! І тоді старанням членів ІМКА, з кругів першої еміграції, початково в британській зоні заходами Інж. О. Литвиненка, повстав перший осередок Української ІМКА в Ганновері, під конець 1945 року, а за ним вже в 1946/47 рр. почались організувати самочинно в американській і французькій зонах дальші осередки. А в тім і Світовий Комітет, улаштовуючи низку вишкільних курсів, особливе фізкультурних, запрошує тут теж і українських представників. Розпочалася та діяльність школою ІМКА в Фоель /вересень 1946/, що запізнала з принціпами і діяльністю ІМКА кілька українських учасників вже з кругів найновішої еміграції.

Найбільшим досягненням у діяльності ІМКА для скитальців, що його проведено на світову скалю, були літні табори для молоді. Починаючи тоді від курсу для керівників таборів у Дегерльох, де притягнено вже кількадесять українців, вишколено адмінстраційний і виховний персонал для тих таборів. У тій праці здобули ми незвичайно багато досвіду та завершили практичне знання, що його набуто в пластових таборах у краю. А викладачами на тому курсі, кромі постійного персоналу ІМКА, були теж фахівці зі світовим ім'ям, як американець ОТТ, відомий в цілому світі з друкованих праць в ділянці таборування і виховання молоді, та психолог, проф. американського університету Форбст.

Не дивно, що збагачені вишколом і практичним досвідом, після конференцій /двічі в Графенашав і однієї в Ґібельштадт/, виказали наші працівники в літніх таборах, що ми рівновартні у праці з тими національними групами, що в них ІМКА має довголітню традицію, і здобули признання за переведену таборову акцію, як серед власного нашого громадянства, так і від міродайних кругів. Після тих вишкільних курсів і літніх таборів число українських працівників числиться вже в тих таборах на сотні, а з тим збільшилися вже в тисячі круги членів та прихильників української ІМКА.

Не менше значення для нас мали зустрічі з керівними діячами Світового Комітету й то, як для внутрішньо-організаційної справи Української ІМКА, так і для загально-української проблематики. На численних зустрічах знайомились українскі ІМКА-рі з д-ром Давіс-ом, сеніором-репрезентантом Світового Комітету, з директором на Німеччину мр. Томас-ом, з директорами на американську зону мр. Ноя, на британську мр. Беднарек-ом, керівниками вишкільних курсів мр. Радзінсом і Треєр-ом та численними секретарями-репрезентантами Світової ІМКА. Делегат Головної Управи Української ІМКА-ІВКА, проф. М. Нагірний, витав Президента Світової ІМКА д-ра МОТТ-а, 84-літнього лавреата Нобеля, а представники українських осередків зустрічались з д-ром Стронґ-ом, секретарем Світового Комітету з Женеви. Наш предсідник Інж. Литвиненко заступав Українську ІМКА-ІВКА на привітній зустрічі з теперішнім Президентом Світової ІМКА мр. Форестер-Патон-ом, а наш осередок у британській зоні в Ґетінґен гостив недавно в себе Президентку Світової Жіночої Організації ІВКА, п. Лідію БАРНІЄС. При всіх тих зустрічах ми мали змогу інформувати достойних тих діячів світової християнської організації про наші досягнення і національні стремління і демонструвати українську народню культуру, наші релігійні обряди, як теж наблизитись до провідних кол інших національних груп, серед яких стали українські ІМКА-рі носіями наших загально-національних ідеалів.

Тепер на цілому терені західної Німеччини діє та розвивається Українська ІМКА-ІВКА, що зараз нараховує 18 таборових осередків в американській, 15 у бритійській та 1 у французькій зонах. Організаційними надбудовами тих осередків являються зональні управи, а централею є Головна Управа й Рада. На протязі 3-ох літної діяльности Українська ІМКА-ІВКА оформилась організаційно, не тільки формально, але фактично почала діяти та заступати українську національну спільноту серед інших національних груп, що об'єднані в Світовій Організації ІМКА-ІВКА. У тій діяльності йдемо поступово вперед, від успіху до успіху, маючи перед очима ясний шлях, що веде нас у дружній праці для добра й кращої долі нашого Народу, за належне Йому, гідне місце у Християнській Сім'ї Вільних Народів.

Інж. М. Чорний.

УКРАЇНСЬКА ІМКА ПРИ ПРАЦІ

(З реферату на Загальному З'їзді)

ІМКА - це всесвітня організація, що має вже поверх столітню традицію та діє серед 69 національностей. Та з причин від нас незалежних, через вікову неволю тільки від трьох літ вдалось нам перещепити величні ідеї ІМКА на нашому національному ґрунті.

Ми добре свідомі того, що остання світова війна, поза страшною матеріяльною руїною, принесла зі собою також далеко більші моральні спустошення у европейської молоді. Також велика частина української молодої ґенерації підпала під згубний вплив матеріялістичного світогляду. В останніх часах нашого побуту на чужині бачимо, як біля Українського Пластового Уладу, СУМ-у та О.У.Ж. стає до змагання за краще завтра нашої молоді та всього українського народу ще й ІМКА.

Вона повстала стихійно, як вислід праці, повної посвяти гурта українських ідеалістів, що піднеслись понад усі ґрупові ворожнечі, що ділять та ослаблюють наш народ, щоби охопити своїм бистрим зором всю Соборну Україну - майбутнього члена великої, миролюбивої сім'ї вільних народів Світу.

Сьогодні маємо понад 4.000 членів, що згуртовані під проводом сотні ідейних одиниць у 34 українських таборових одиницях. Добре зорганізовані осередки Української ІМКА-ІВКА є здоровою, творчою клітиною нашого суспільного життя.

Українська ІМКА-ІВКА не гальмує розвою наших братніх організацій, але, навпаки, співпрацює з ними для добра всього громадянства. Осередки Української ІМКА-ІВКА спрямовують усі свої зусилля на посилення тих ділянок громадянського життя, що з різних причин ще не розвиваються як слід. І праця нашої Організації дає вже гарні успіхи тому, що ми бережемо добору членів та дбаємо про вишкіл керівників. Наші пляни, не є накинені з-зовні, вони творяться у наших серцях. Невідмінним нашим завданням є побільшити кадри наших активних членів та вишколених керівників.

Який-же має бути АКТИВНИЙ член ІМКА-ІВКА і керівник?

Це тип людини суспільницький, інтеліґентний, працьовитий, доброго серця, охочий служити свому народові й другим, характерний, витривалий, послідовний, несамолюбний, товариський, все доброї гадки та милий у поведінці. Він радіє успіхами других і співчуває та допомагає другим у недолі. І Українська ІМКА-ІВКА має спиратись на таких людях, з найкращими прикметами характеру, - на українцях, що їх ціллю не є особисте добро-користь, хосен якоїсь політичної партії чи ґрупи, але в першій мірі моральне добро всього народу.

Українська ІМКА є автономним об'єднанням і заразом членом Світового Союзу. Її статут, затверджений Світовим Комітетом та Військовим Управлінням, приймає за основу для діяльности Паризьку Базу Світової Організації. При тому Українська ІМКА-ІВКА, як щиро-християнська організація, є підпорою Української Церкви. Вона бачно слідкує за тим, щоб не було ворожнечі між українськими віроісповіданнями. Вона в зародку ліквідує всякі релігійні спори , а тим самим не дозволяє дискредитувати нас перед світом.

ІМКА-ІВКА підносить рівень моралі не лише в своїй ґрупі, але й в осередку, в якому діє. Вона виходить із заложення, що мораль це найвища цінність так одиниці, як і народу. Відвертати увагу молоді від усього, що низьке та негідне, а заінтересовувати її всіми явищами, що підносять її серця до гори, до Бога, та не дозволяють марнувати вільного часу - це її завдання.

Українська ІМКА-ІВКА тісно співпрацює із братніми організаціями української молоді. Вона допомагає їм та причиняється до реалізування пляну вишколу нашої молоді, щоб вона могла стати творчим елементом в державному, демократичному будівництві. Вона використовує кожну нагоду, щоб навчити нашу молодь правдивого демократизму, релігійної толерантности, щоб скріпити її любов до України та пошану до інших народів світу. Дальшим завданням Української ІМКА-ІВКА є допомогти молоді набути фахове знання та поширити її загальний світогляд улаштовуванням курсів та доповідей. В тому окрему увагу звертається на вивчення чужих мов.

ІМКА-ІВКА причинюється до оживлення фізкультурного життя та організування міжнародніх спортових змагань. Вона школить керівників фізичного виховання.

Українська ІМКА-ІВКА втримує постійний зв'язок з чужинецькими організаціями демократичного світу та дбає, щоб українці здобули собі між тими народами найкраще ім'я. Вона засвоює для Українського Народу всі кращі здобутки культури інших народів і підготовляє нашу молодь до тісної співпраці з усіми миролюбивими націями світу.

Українська ІМКА-ІВКА бореться із зневірою, що так часто закрадається до українських таборів та паралізує суспільну працю. Вона дбає, щоб між нами панував добрий настрій, згода та віра в краще майбутнє України. Плекання наших гарних традицій, поширювання бадьорих українських пісень, мистецької творчости - це дальші точки програми ІМКА-ІВКА. Але вся праця була б неповна, якщо б не взяти до уваги питомих здібностей нашого жертвенного жіноцтва. Тому приєднуємо до суспільної праці всі наші сили, щоби рука-в-руку з об'єднаним українським жіноцтвом іти до великої мети повного відродження нашої Нації та обнови Християнського Світу.

Багато тисяч нашої молоді користає з моральної та матеріяльної підмоги нашого об'єднання, а також користатиме, коли прийдеться їй поселитись часово в чужих країнах. Та опіка є всестороння так, як гармонійним є рівнобічний трикутник - символ ІМКА-ІВКА.

Членська виказ Світової ІМКА-ІВКА буде свого роду свідоцтвом моральности для переселенців, як доказ праці для добра народу й служби Христові.

Зі щирим серцем та бадьорістю продовжуймо почате велике діло, памятаючи пророчі слова нашого Генія:

" І забудеться срамотня
Давная година
І оживе добра слава,
Слава України.
І світ ясний, невечірній
Тихенько засяє ...
Обніміться-ж, брати мої,
Молю вас, благаю!"

Т. Білостоцький.

ДО ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Це зовсім не випадкове, що на загальних з'їздах нашої організації займаємося проблематикою, що пов'язується з нашим фізичним існуванням, питаннями нашого організму, нашого життя. Навпаки, це в нашій організації підставове, воно належить до її фундаментальних засад. Бо фізична культура в найширшому розумінні того поняття, отже тіловиховання-, як нерозривний чинник цілої, повної системи виховання ІМКА-ІВКА, є одним із основних звен у ланцюгу діяльности ІМКА-ІВКА. Без його існування, без його реального діяння на практиці, не існувала б повноцінна система виховання ІМКА-ІВКА.

Коли аналізувати це ствердження, насувається питання: як воно так? Із яких мотивів ІМКА-ІВКА покористовується фізичною культурою? Чи може ІМКА-ІВКА хоче бути модерною організацією, що,йдучи з духом-поступом часу,присвоїла собі фізичну культуру /у нас переважно прийнялось вужче розуміння фізичної культури, як спорту/, як засіб притягнення до себе молоді - юнацтва - дітей, бо це вже загально прийнялось, що для молоді потрібний рух, отже конечні забави, спортові гри, змагання, тощо.

Втім діло не в модерності, не в організаційних засобах діяльности ІМКА-ІВКА справа - вона куди глибша, бо сягає до дна ідеологічних заложень основної системи оранізації, філософічної сис-

теми християнської організації, що нею є ІМКА-ІВКА. Бо не молода й не зовсім модерна є організація ІМКА-ІВКА, що вже перейшла сторіччя свого існування, а вже зовсім не молода тіловиховна система, бо вона сягає тисячеліть, коли взяти до уваги, що її джерелом є клясична Гелляда. Вона в культурному заповіті передала фізичну культуру нам т.зв. модерному людству. Саме фізична культура старовинної Гелляди створила цей перший ідеал виховання повноцінної людини, що в житті реалізує основні первні грецької КАЛЬОКАҐАТІЇ, первні КРАСИ - ДОБРА - ПРАВДИ. На базі тих трьох аксіомів виросла її клясична культура, що досягнула не тільки недосяжного рівня ітелекту, але в першій мірі завершеного етично-морального позему цілого народу. А вершин цих досягли старовинні Греки на протязі послідовности традиції цілих поколінь, традиції, - що позначувалась ідеєю закохання в красу, правду й добро цілого народу. Ті ідеї були націховані чудовою гармонією, що її значення в поєднанні душі й тіла, бо з того складається повноцінна, жива й творча людина.

Воно загально знане ствердження, та не зайвим буде ще його пригадати, що скульптура, архітектура клясичної Греції стали джерелом надтхніння для сучасних мистців, що Гомер, Софокль, Еврипід, всевладно пануватимуть у всесвітній літературі, що Сократ, Платон, Арістотель дали джерельну основу навіть для християнської філософії. І тому пізніше в добі ранього середньовіччя із основними гаслами "молися і працюй", відтак з примарним вислідом "пам'ятай про смерть", завертає людство знову до культурної скарбниці старовинної грецької культури. І новітню добу для виховання розпочинає Монтескіє у своїх філософічних трактатах клясичним грецьким ствердженням, що дух є узалежнений у своїх діях від тіла, бо коли тіло хворе, дух не може розвинути своїх крил до повного лету. Це лягло в основу новітнього виховання, гасла ті реалізує сучасна педагогія. Як бачимо, вимагало це віків, щоби людський дух дійшов до здійснювання тих ідей, почерез мороки середньовіччя і французьку революцію, поки ідеї не стали вічно живими та обґрунтували новітню науку й філософію.

І теж в науці новітньої психології ця ідея находить вислів у понятті особовості людини. Особовість, це вираз зрілости людини, послідовної, суцільности та завершеної повноти розвою людини. Вона націхована суцільністю гармонії духа й тіла, ідеї та чину, в органічному, нерозривному пов'язанні. Ото-ж та особовість людини, передумовлена свобідним гармонійним розвоєм духа й тіла, а впарі з тим передумовлена етичним взаємовідношенням до світу, на основі християнського світогляду, є ідеєю виховної системи ІМКА-ІВКА - духової і фізичної. Це висловлене в популярному символі трикутника ІМКА, є виразом отієї гармонійної - вільної та спертої на засадах християнської етики особовости, що є провідною ідеєю існування і діяння ІМКА-ІВКА.

Ото-ж діяльність ІМКА-ІВКА створює відповідне духове й тілесне осередовищу, що обумовляє можливість повноцінного, гармонійного дозрівання членів. Вона дає особливе молодій людині можливість здобути повну й сильну особовість, духову

й фізичну, що базується на християнському світогляді зактивнює у правильному, доцільному, етично-моральному, здоровому напрямку всі засоби великої енергії, що нагромаджується в людині.

Чи отже після сказаного будуть ще в нас сумніви про те, яке важливе місце має фізична культура в цілій системі виховної діяльности ІМКА-ІВКА? В тім теж зрозумілим стається для нас, що ІМКА - ІВКА, це не спортовий клюб, хоч так видатне місце призначує для фізичної культури, бо зі зовсім інших заложень виходиться в діяльності обох, навіть однородних видів дій, у спортовому клюбі та в ІМКА-ІВКА. Бо в ІМКА-ІВКА спорт не може бути ніколи ціллю для себе, не може бути ніколи нездорової атмосфери циркового видовища, загорілого суперничання, рекордоманії та панівного зараз спортового професіоналізму, що не має ніякої морально-виховної вартости, не має ідеї. А коли б денебудь таке й трапилось там ІМКА не ІМКА.

Гляньмо на образ фальшиво побудованої системи фізичного виховання, хоч кольосальним вкладом усіх засобів найбільш модерної організації та техніки, з надзвичайними успіхами, що ціхувала наци - стівську Німеччину. Дала вона в висліді бездушного Фріца, могутнього ударного кольоса, що сіяв знищення і руїну, для якого жажди панування і наживи не було ніяких прав, ні людських, ні Божих. На наших очах бачимо отой цілковитий розклад, оту моральну порожнечу, що запанувала тепер, коли не стало сили, коли не було й не має ідеї. Пережила це й фашистська молодь, переживе теж і комуністична, хоч там фізкультура в загальній системі державного виховання, під матеріяльним, організаційним і технічним оглядами досягло вершин, на які тільки можуть собі дозволити якраз тоталітарні державні устрої. Чи можемо забути, як після останньої величавої олімпіяди в Німеччині потоптано всі величні гасла братерства народів, посіяно бурю жахливого воєнного лихоліття методами -- противорічними духові новітнього олімпізму народів?

І тоді стане зрозумілим для нас, хоч може звучить воно як парадокс, що без Св. Хреста, без молитви, без Церкви й Богослуження не могло б бути взагалі ІМКА-ІВКА, а втім без фізичної культури, без руханкової залі, без стадіону, без плавацького басейну, без вправ, не було б доброї ІМКА-ІВКА. Шляхотна ідейність, життєра - дісність, у парі з почуттям здорової сили та естетики, притаманні для оцінки тіловиховної діяльности ІМКА-ІВКА. Оця краса, стрункість, гнучкість, справність людського тіла в руханці та вправах на всіх наших курсах, конференціях і таборах ІМКА- ІВКА, ота чесна гра на змаганнях, при спортових іграх, дальше, плавання і водні спорти, мандрування, все те, що поєднує здоров'я і красу та обов'язкові гігієнічні навики, що потрібні для чистоти людського організму, для свіжости, спартанської простоти, видержливости і загартованости, без всякої брутальности, рекордової мегаломанії-це прикмети фізкультурної системи ІМКА-ІВКА в повноті її виховної роботи.

Не дивно отже, що ІМКА створила численні спортові гри, вона придумала та ввела в життя кошівку, відбиванку, вона є творцем новітнього таборування та перша повела й вдосконалила методи та програми виховної роботи в таборуванні. ІМКА спеціялізувалась у дослідах над тіловихованням у лікарському й педагогічному напрямах, започаткувала наукові досліди, що їх вислідами покористовується сучасність. І тими пребагатими засобами фізичної культури стає ІМКА-ІВКА, організація мимо столітнього існування молода, а для нас, українців, зовсім нова,-до боротьби за нову, кращу, повноцінну людину, за новий, кращий - християнський світ.

П О С Т А Н О В И
ЗАГАЛЬНОГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКОЇ ІМКА-ІВКА 16-17 травня 1948 р.

Загальний З'їзд Уповноважених Представників Організації УКРАЇНСЬКА ІМКА-ІВКА складає на руки Високопреосвященіших Голов Українських Церков, у Високодостойних Особах

Його Високопреосвященства МИТРОПОЛИТА ПОЛІКАРПА, ВЛАДИКИ Української Автокефальної Православної Ц е р к в и,

та

Його Ексцеленції ЕПИСКОПА КИР ІВАНА, Апостольського Візитатора Греко-Католицької Ц е р к в и,

вислови правдивої синівської відданости. З'їзд просить ВЛАДИК про ВИСОКУ ОПІКУ, СВЯТІ МОЛИТВИ й БЛАГОСЛОВЕННЯ для нашої Організації, що заступає Український Народ у крузі інших народів, об'єднаних у Світовій Християнській Організації ІМКА-ІВКА. Цею приналежністю Український Народ засвідчує свою світлу традицію НОСІЯ ХРИСТОВОЇ ІДЕЇ на Сході Европи, продовж цілої історії, аж до жахливої мартирології УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ на Рідних Землях у сучасній добі.

З'їзд вітає Ц.П.У.Е., як репрезентанта й заступника Українського Народу на вигнанні та прирікає свою всебічну співпрацю. Зокрема З'їзд всеціло піддержує повстання єдиного, найвищого центру УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ та зголошує беззастережну відданість цілої Організації для ідеї служіння Богові та Народові.

УКРАЇНСЬКА ІМКА-ІВКА вітає всі Українські Центральні Установи: Об'єднання Українських Жінок,Санітарно-Харитативну Службу, Злуч. Український Американський і Канадійський Допомогові Комітети, Українські Християнські Т-ва, Організації Молоді СУМ і ПЛАСТ, Наукові й Професійні Товариства, закликаючи їх до чинної співпраці для втілення ЗАСАД ХРИСТОВОЇ МОРАЛІта здійснення прагнення всього Українського Народу - здобути Незалежну Державу, що співжила б з усіми Народами в братерстві та взаємній пошані.

З приводу Загального З'їзду УКРАЇНСЬКА ІМКА-ІВКА вітає СВІТОВИЙ КОМІТЕТ ІМКА-ІВКА в Особах Почесного Президента Д-ра МОТТ-а, Президента ФОРЕСТЕР-ПАТОН-а, Світових Сеніор-Секретарів Д-ра СТРОНҐ-а і Д-ра ДАВІС-а, директора на Німеччину ТОМАС-а, американської зони НОЯ, британської зони БЕДНАРЕК-а, вишкільних центрів РАДЗІНШ-а й ТРЕЙЕР-а та всіх Ареа-Репрезентантів і Секретарів. Вони своєю прихильністю та допомогою причинилися до приєднання Української ІМКА-ІВКА у Світову Організацію. Також З'їзд вітає Братні Чужонаціональні Організації ІМКА-ІВКА, а в тому народів ДП, і глядить із подивом на досягнення їхньої праці, запевнюючи дружню співпрацю Української ІМКА-ІВКА.

Загальний З'їзд Української ІМКА/ІВКА на чужині вітає БРАТІВ УКРАЇНЦІВ на Рідних Землях і тих, що їх доля розкинула по всьому світі, завзиваючи їх до повсякчасної, непохитної вірности СВЯТІЙ ПРАБАТЬКІВСЬКІЙ ХРИСТОВІЙ ЦЕРКВІ та многострадальному УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ в твердій вірі, що через страстний шлях скитання прийде до здійснення наших Ідеалів.

Після заслухання ідеологічно-програмових доповідей З'їзд схвалює їхні тези, як основні напрямні для діяльности Організації. На основі звідомлень із діяльности Осередків З'їзд стверджує дальший повний розвиток Організації та поважне збільшення числа членів, як активних так і учасників. Відмічуючи конечність поглиблення ідеологічної роботи серед членів, З'їзд вимагає від АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ, щоби вони стали передовиками у всіх видах діяльности Організації та загальногромадянській праці.

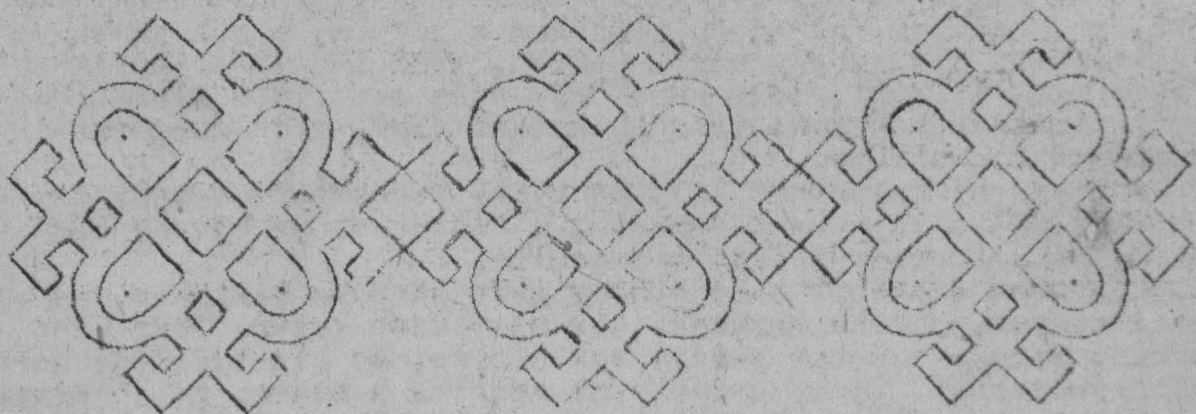
З'їзд уважає конечним підкреслити релігійно-моральну ділянку виховання та постановляє запросити УКРАЇНСЬКЕ ДУХІВНИЦТВО до тісної співпраці в тій ділянці в Організації. Зокрема З'їзд доручує запропонувати Представників Українського Духівництва до участи в усіх видах діяльности Української ІМКА-ІВКА, а також на ширші міжнародні табори і конференції, щоби познайомлювати чужинців із нашою релігійною та національною культурою.

З'їзд підкреслює велике значення історичних матеріялів про розвиток Української ІМКА-ІВКА та доручує Головній Управі видати відповідні інструкції для Осередків про зберігання пам'яток /документів, діяграмів, світлин, тощо/ із їх діяльности для архіву. З'їзд підкреслює вагу друкованого слова та доручує Головній Управі розглянути можливості хоч би неперіодичного видавання матеріялів про діяльність Організації. Одночасно для ширшого вияву діяльности Української ІМКА - ІВКА на зовні, як перед українським громадянством так і перед чужинцями, З'їзд уважає конечним в майбутньому відбути ПЕРШИЙ КОНҐРЕС Української ІМКА-ІВКА з виставою про перегляд діяльности та виступами мистецьких і фізкультурних гуртків Організації ІМКА-ІВКА.

У зв'язках зі Світовим Комітетом З'їзд констатує, що, в противставленні до інших національностей, Українська ІМКА-ІВКА ще не є заступлена в Світовому Комітеті, ані досі українці не мають змоги виявити свою працю як Репрезентанти Світового Комітету. З'їзд доручує Головній Управі зробити відповідні представлення Світовому Комітетові ІМКА-ІВКА в тій справі.

В етапі посиленої акції переселення З'їзд припоручує Головній Управі як найактивніше включитися в діяльність еміграційної допомоги Світового Комітету з вимогою затруднення в еміграційній ділянці теж представників Української ІМКА-ІВКА в переселенчих центрах, де діятимуть представники Світового Комітету, для заступництва справ українських емігрантів.

Реґенсбурґ, 17 травня 1948 р.

М. Нагірний.

МОЯ ПРАЦЯ в ІМКА

спомин

Було це в початках 1921 року, після славетної в новітній історії нашого народу доби визвольного зриву. В Польщу наспівали тисячі втікачів з України та заповнювали численні табори для інтернованих. Один із більших таборів був у Ченстохові на "Страдомі", де в бараках жило більше двох тисяч старшин армії та урядовців різних міністерств УНР.

Мабуть у квітні того-ж року приїхав до табору відпоручник Світової Організації ІМКА - українець, що працював у час першої світової війни по організації т.зв. Сірої Дивізії, хорунжий Микола Букшований. Він добре знав англійську мову /тоді була це в нас надзвичайна рідкість/, був відомим громадським робітником, і його Світовий Комітет запросив бути аташе ІМКА в Ченстохові. Його доброзичливість, лагідність, незвичайна чесність, дуже прив'язували людей, що з ним зустрічались. А теж ІМКА, в ті часи, здається, мала незвичайно великі грошеві засоби на допомогову діяльність, тому роботу можна було розгорнути дуже широко. І він звернувся до мене, щоби допомагати йому в роботі. З великою охотою й радістю я погодився, і так почалась тоді ця, нова для нас українців, робота.

В перший же день розпочали ми діяльність від складання бібліотеки табору. Тоді можна було купити книжок, тільки щоби знати куди за ними написати. В самому таборі для праці ІМКА був призначений величезний окремий барак. На протязі дуже короткого часу організовано: бібліотеку, дитячий садок, вишивкарську, кравецьку, столярську, шевську й переплетничу майстерні, курси англійської мови, кіно й театр.

Особливо успішно розвинулась вишивкарська майстерня. В ній працювало понад 400 осіб, навчились вишивати й мужчини, бо ця праця дуже оплачувалась. ІМКА видавала матеріял і нитки, робітник давав тільки свою працю. Умовини платні були корисні й вишивання стало найважнішим джерелом заробітку і давало можність докуповувати харчі та одіж. Відтак шевська майстарня розвинулась так добре, що в таборі була своя крамниця з обувою, а теж виконували замовлення для американців. Правда, тоді ІМКА доставляла скіру по дуже дешевій ціні, тому наша обув була дешевша й ліпша. Керував цією майстернею кол. член Державної Думи, дуже порядний і заслужений громадянин.

У столярні працювало біля 80 осіб. Замовлення одержували ми через ІМКА з Варшави й Кракова, в більшості ми виконували тоді ліжка для студентських інтернатів.

ІМКА мала в таборі своє кіно з дуже добрими фільмами, по правді кажучи, далеко кращими, ніж це бачимо тепер. Тому кіно сповняло велику виховну роботу тим більше, що відвідування його було безкоштовне. Та трапилася раз пригода з кіном, що загрожувала небезпекою цілому таборові. В час сеансу до кабіни кіноо -

ператора прийшов знайомий і закурив папіроску, від того спалахнув в один момент фільм і чуть-чуть не згорів цілий барак. Шкода була дуже велика, бо згоріли всі фільми й ціла апаратура.

Окремою ділянкою роботи ІМКА була школа позаочного навчання різних фахів. Записалось було в цю школу біля 350 студентів. Вони мусіли виробляти лекції та здавати їх до ІМКА, звідки висилали ми далі до Варшави, де фахівці їх виправляли, робили свої завваження й повертали через нас студентам. Та, на жаль, від другої лекції вже було тільки 200 студентів, а далі вже менше й менше. Думаю, що головна причина була мала підготовка студентів, а вимоги знання були досить великі.

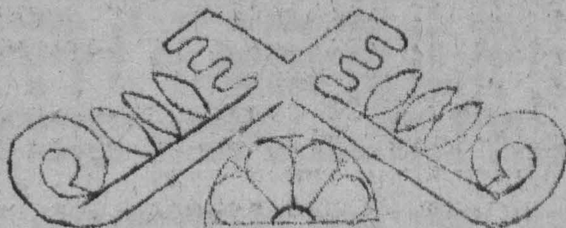
Свою роботу я зачав крім загально-організаційної, звичайним столярем, опісля завідуючим столярнею, а далі поміпником атапе ІМКА. Коли-ж п. Букшованого перевели в Краків, я залишився на його місці.

Не забуду одного випадку в таборі: чужа адміністрація табору раз наказала запрягти у звичайний віз старшин, між ними були й старші полковники й вищі наші урядовці, та возила ними цілий день вугілля зі станції. Розуміється, що з приводу того нечуваного випадку старшини написали меморандум до Світового Комітету ІМКА. Після того меморандум повернено до мене і я його переховував довший час. На жаль,цей документ пропав у Львові.

Мушу згадати про знамениту санаторію ІМКА для туберкульозних у Закопаному. Її провадив відомий письменник і наш громадський діяч, знаменитий лікар, загально люблений Модест Пилипович Левицький.

Вже в 1923 р. люди почали виїздити з табору на різні праці. Хочу згадати ще про "Стралом". Мало вже людей залишилося із тих, хто перебував в тому таборі! Хто ще з таборян залишився, хай собі пригадає прекрасний "бульйон" із чистої води та сухої капусти, чи смачний риж із добре посмаженими черв'ячками. Або розкішні величезні оселедці т.зв. "коні". В літню пору це була наша їда. Як тепер, так і тоді почали появлятися різні місії й комісії для набору людей на працю. Так само як і тепер, пробували м'язи й закликали до себе на працю звичайно в копальні то в Бельгію, чи у Францію, або визбирувати дроти й набої після війни. Але люди мусіли їхати на яку-будь працю, бо .... хотілось ще трохи пожити. Табор змалів так дуже, що треба було ліквідувати працю ІМКА і в кінці 1923 р. вона перестала існувати в Ченстохові.

Не можу теж поминути без згадки нашого Шефа-Репрезентанта ІМКА мр. Арнольда, що жив у Кракові й часто приїздив до нас. Хто знав його ближче,той згадуватиме його з найбільшою пошаною, як одного з найкращих і загально, серед нашої тогочасної еміграції популярних, репрезентантів Світової ІМКА, що своєю особовістю персоніфікували цю нову, а так заслужену всюди там, де треба допомагати ближньому, нашу Організацію.

Л. Курилко.

ВРАЖЕННЯ З МІЖНАРОДНЬОГО ТАБОРУ ІМКА в ШВАЙЦАРІЇ.

Зовсім несподівано Управа Української ІМКА в Регенсбурзі призначила мене делегатом від української молоді до міжнародньго табору ІМКА, що в місяці серпні цр. відбувався у Швайцарії. Сталося це завдяки великій прихильності директора Світової ІМКА на американську зону, мр. Йосифа НОЯ. Він відвідав осередок Української ІМКА в Регенс - бурзі й був присутній на перших сходинах членів та святочному приреченні нових активних членів. Тоді бачив він розвиток діяльности осередку, з захопленням оглядав чудову народню ношу молоді, що прийшла його витати й слухав концерту хорів, котрий влаштовано на його честь. Було це в травні цр. і після того мр. НОЯ в доказ признання для нашого осередку призначив одне місце в таборі у Швайцарії для представника української молоді від осередку в Регенсбурзі.

Ото-ж два місяці було перед мною до виїзду. Я присвятив їх крадому вивченні англійської мови та підготовці потрібних для такої поїздки матеріялів. Перед моїм від'їздом побував я також два тижні в чудовому літньому таборі ІМКА в Маріянталі, помагаючи в будові та влаштуванні того табору.

Дня 1 серпня відвіз мене Репрезентант Світової ІМКА, мр. Зеленой, автом до Мюнхену, де полагоджено формальності, зв'язані з одержан - ням документів на виїзд. Ранком 5 серпня мене відвезено до Вюрцбур - гу, де прилучився представник лотиської молоді, а відтак спільно виїхали ми дальше. Після цілонічної їзди поспішнім поїздом, разом із моїм товаришем подорожі ми приїхали до Базель. Тут у митному бюрі, на стації, переглянули наші документи й валізки. Після того ми оглянули це місто, що положене над Райном /200 тисяч мешканців/. Чужинця, що приїхав із Німеччини, вражають передусім незвичайно чисті вулиці, з нерозбитими від бомб будинками, та гарні вистави склепів. Справж - ня гордість міста це величавий собор /Мюнстер/. Кожний чужинець по - винен оглянути історичним музей, що приміщений в кол. церкві лицар - ського ордену "босоногих".

О год. 16-ій на стації зібрались вже й інші учасники табору і звідси разом поїхали до Нювіль. Разом зі мною у вагоні їхали: француз, два шведи, норвежець, бельгієць, голяндець та англієць. Тут ми скоро познайомились та розпочали жваву розмову. Назва Україна викликала зразу-ж зацікавлення у чужинців. Вони думали, що приїхав із СССР. Коли довідалися, що я ДП, розв'язалась цікава розмова про наше життя в таборах. Так приїхали ми до Нювіль, де привітав нас представник Світової ІМКА, п. Карло ф. Проц, і ми кораблем попливли до Ерлях. Відти вже пішком рушили ми до Зевіль, де в прекрасному готелі мешкали учасники табору. Тут командант табору, п. Рудольф, познайомив нас з іншими та розмістив у 5 групах.

У таборі були 56 учасники, представники від 16 національностей: австралієць 1, австрієць 1, американець 1, данець 1, лотиш 1, мадяр 1, англійці 2, бельгійці 3, шотляндці 3, норвежці 4, швайцарці 4, французи 5, шведи 6, німці 6, голяндці 16 і я один українець. Мене приділено до першої групи між 2 шведів, норвежця, данця, француза, англійця і 3 голяндців. Керівником нашої групи був 35-літній шведський священик.

Таборові зайняття були дуже різноманітні. В год. 7-ій було

вставання. Після короткого проруху, /його кожна група переводила окремо/, всі учасники йшли митися та купатися. В 8-ій год. було снідання; подавано какао, каву, чай або молоко, хліб з маслом та мармелядою. Відтак була молитва з розважанням, що кожна група переводила окремо. Темою розважань було християнська єдність в молитві, праці, любові, допомозі і т.п. Кожний читав кілька речень із біблії в своїй рідній мові й давав приклади зі своєї батьківщини. І страшно дивним було для всіх чужинців, особливе для швайцарців і голяндців, як українці-католики можуть разом з українцями-православними посв'ячувати воєнні могили і пам'ятники, спільно молитися в одному намірені та мати разом богослуження, в котрих беруть участь і католики і православні.

Коли я згадав, що греко-католицький славної пам'яти нап Митрополит Андрій виступав в обороні Православної Церкви і її вірних, то один швайцарець сказав: "Повір мені, що для мене це є зовсім незрозуміле. Бо коли б у нас держава переводила пацифікацію на протестантів, то напевно майже всі інші віроісповідання пішли б їй на поміч". Знову один голяндець сказав, що коли б у них визнавці двох релігій думали спільно молитися в одному намірені, тоді всі інші церкви виступили би проти них.

Від год. 10-ої починалися різного роду гри м'ячем, купіль та плавання й веслування. На закінчення табору переведено міжгрупові спортові змагання в копаному м'ячі, відбиванці, легкоатлетиці, плаванню і їзді човном. Моя група зайняла друге місце.

Після спорту був обід, що складався з 3-ох страв, а відтак одногодинний відпочинок. Від 14-ої год. зачиналися дискусії, що були ведені в 2-ох групах. Перша група обговорювала державницькі проблеми, а друга група дискутувала про міжнародні справи. Перша дискусійна тема, ДП-народи й Німеччина, була обговорювана довше як чотири години. Через те, що справа ДП дуже цікавила чужинців, дискусію про Німеччину пересунено до наступного дня.

Як ДП попали до Німеччини? Чому вони не хочуть вертатися до своєї батьківщини? Чи ви працюєте в ДП-таборах? Яка є управа табору і в який спосіб ви її вибираєте? - це головні питання, що інтересували чужинців. Підчас одногодинної дискусії над проблемою ДП я давав приклади з життя наших таборів. Відтак дискусія перейшла на тему України й української еміграції. Мені було дуже прикро й сумно, коли я переконався, що більшість моїх співтоваришів у таборі або нічого, або лише дуже поверховно знала про Україну. Яка різниця між українцем а росіянином? Етнографічні границі України і їх зв'язок із Заходом? Чому українці не мають своєї держави? Який є збройний спротив і боротьба проти теперішнього окупанта на українських землях? Визвольна боротьба УПА? Життя українських емігрантів і їх діяльність? - та багато інших питань все це вичерпало три години, призначені на тему ДП-народів.

Всі відповіді я мусів потверджувати історичними даними. У тих дискусіях помагали мені й самі дискутанти, як пр.: один швед підтвердив, що українці були союзниками короля Карла XII. і разом із ним боролися під Полтавою. Це зробило велике враження на чужинців, що були переконані, що України не було, а українці це діялектичний відламок російського народу. Далі, теж один француз попросив мене дати вияснення що до "баталіону повстанців", що перейшли з Укра-

ни, до американської зони Німеччини, і розповісти дещо про них. Один німець підтвердив цей факт та заявив, що українські партизани в 1944 р. на Волині воювали проти німців і большевиків та завдали кольосальних втрат німецькій армії. Кожного дня летів у повітря один поїзд з вояками, або зі зброєю та харчами для війська, і стріляли денно по 10 його товаришів з організації ТОДТ, котрі сторожили на залізничих дорогах. Багато юнаків цікавила дуже боротьба УПА, про яку я мусів розповідати їм ще у приватних розмовах. Часто в год. 10 ввечорі, коли вже всі лежали в ліжках, просили мене товариші, щоби оповідати їм про цей геройський край на сході Европи, що досі не може здобути самостійної держави. Більшість питань завдавав мені 30-літній секретар голляндської ІМКА з Амстердаму. Багато розпитували французи, шведи, норвежці, американець, австралієць, голяндці й швайцарці. Особливо австралієць, банкір із Мельборну, питався мене дуже часто про невідому для нього, але цікаву країну з назвою Україна. Мушу ствердити, що незвичайно цікавила всіх боротьба України проти комунізму і наставлення всіх учасників було гостро протикомуністичне. Хто-ж міг їм про це краще розказати, ніж той, кому батька безневинно замордували большевики у Львові?

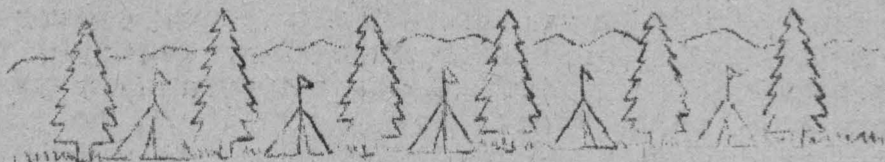
Дискутовано також на третій день ще далі про справи ДП та про розв'язання тої проблеми і поселення ДП за океаном. Один американець заявив, що Америка прийме тепер багато ДП, і він надіється, що вони стануть добрими громадянами.

З інших тем цікавила нас проблема Палестини, життя в Австралії, загроза світові від комунізму, в тому перший крок тепер Берлін, мир, Німеччина, плян Маршалла, тощо.

Всі дискусії відбувалися в 3-ох мовах: англійській, німецькій і французькій. Всі учасники поділялися на три групи і сиділи при трьох столах. При середньому столі сідали ті, що розуміли мову, на якій говорив референт. Біля двох інших столів стояли перекладачі, що негайно перекладали реферат на інші мови.

При кінці побуту в таборі я роздав на спомин тим товаришам, що найбільше цікавилися українською справою, книжечку Сімпсона про Україну. Продовж десяти днів /6 - 16.VIII./ всі ми переводили час на виміні думок про різні теми і важніші сучасні проблеми, пізнавали інші народи, їх релігійні й культурні цінності та національні змагання. Здобувши багато приятелів з усіх частин світу не тільки для себе, але й для моєї Батьківщини, я з задоволенням повернувся назад у переконанні, що виконав своє завдання. Тепер я незвичайно мило згадую ті чудові дні, що я їх провів між чужими, що одначе об'єднані спільною ідеєю ІМКА, були для мене такі близькі та рідні. Підчас цього короткого побуту зрозумів я, яке величезне значення має ця організація для зближення й дружби між людьми. Ті переживання останутъ для мене незабутнім спомином на ціле моє життя, і я вдячний Світовому Комітетові ІМКА та Українській Управі ІМКА з цілого серця за те, що вислали мене до табору.

-------0-------

Д-р М. Снігурович.

КОНФЕРЕНЦІЯ КЕРІВНИКІВ ЛІТНІХ ТАБОРІВ.

У днях 17 - 27 вересня цр. відбулась річна конференція працівників літніх таборів ІМКА-ІВКА в Ґібельштадті б. Вюрцбурґу. До участи прибули представники з цілої американської зони в числі 250 жінок і мужчин, всіх національностей, що ділять з нами долю ДП. Українська група, що виступила під проводом голови проф. Нагірного М. становила одну-четверту учасників. Заступлені були українські осередки з Реґенсбурґу /найчисленніше/ Берхтесґадену, Байройту, Мюнхену, Ляндсгуту, Авґсбурґу, Діллінґену, Міттенвальду, Нового Ульму, Нюрнберґу, Вайсенбурґу, кол. осередку з Майнц-Кастель тепер у Ганав. Англійську зону заступав голова зональної управи Української ІМКА-ІВКА інж. Рижевський В. Дальше що до числа учасників йшли лотиші, литовці, естонці, поляки, білорусини /вперше/, росіяни, югослави та мадяри.

Провід конференції був у руках висококультурної сеніор-репрезентантки шведської ІМКА місс Драєр, а всі репрезентанти Світового Комітету й секретарі по черзі читали доповіді, що стояли на дуже високому поземі. Вони порушували теми, пов'язані з працею у літніх таборах ІМКА й діяльністю в таборах ДП та клюбах ІМКА зимовою порою. Зокрема ідеологічні реферати виголосили д-р Давіс сеніор-репрезентант, мр. Томас директор Світової ІМКА на Німеччину, мр. Ноя директор на американську зону та місс Томпсон репрезентантка ІВКА.

Програма дня проходила наступно: в год. 8,15 вставання, 8,45 піднесення прапору, 9 снідання, 9,45 молитва та розважання, 10,15 реферат, 11,15 праця дискусійних груп, 13, обід. Відтак 14 - 15,30 пообідня тиша, 16 підвечірок. Після того кожного дня програма укладалась різно, були деколи реферати, спортові зайняття, змагання та екскурсії. В год. 19. була вечера, після чого кіновистави, ватри та товариські вечорі. В год. 23. нічна тиша.

Незвичайно вдатно була зорганізована екскурсія до Вюрцбурґу. Учасники оглянули прастарий єпископський замок-твердиню Марієнберґ, музей та ґалерію образів, розкішню епископську, пізніше королівську барокову палату т.зв. Резіденц, двірський парк, численні напівзруйновані церкви та, між іншими, чудову рококову відпустову церкву, на горбку в лісі, недалеко Марієнберґу. Вюрцбурґ - місто положене над Майном, зовсім спалене та зруйноване війною, але навіть із руїн видно ще привабливу красу старовинної епископської столиці Франконії.

Найбільш поважна робота була проведена на дискусійних ґрупах, що їх було десять. Приємно було ствердити, що предсідниками в багатьох випадках були українці. Взагалі українці вирізнялись своєю численністю, організованістю та ініціятивою по різних комісіях та комітетах. Як великий це поступ у порівнянні з 1946 р., із конференцією в Деґерльох б. Штутґарту, коли українці ставили свої перші кроки. Тоді, може нам так здавалося, що на нас дивилися, як на новиків-інтрузів. Тепер вже присутність українців - самозрозуміла річ. Ми зуміли не то що підтягнути свій рівень до рівня інших народів, що давно мають організацію ІМКА, але в багатьох моментах ведемо перед та надаємо тон.

Це виявилось теж на ватрах. Тут неподільно панували українська пісня й народній танок, що захоплювали чужинців та викликали довго-

тривалі оплески. На ватрах були присутні різні визнатні гості, м.ін. новий директор ІРО д-р Раєн, численні працівники Головної Квартири ІРО з Бад Кіссінґен різних національностей, французи, англійці, американці, шведи, норвежці. Думаю, що молодь, котра брала участь у програмах ватер, добре прислужилась пропаганді української культури серед чужинців. З другого-ж боку бачили ми народні танки естонців, лотишів, литовців і кривичів, слухали їхні народні пісні, з усіми вимінювались питоменностями народньої культури.

В час конференції відбулись теж сходини українських керівників ІМКА-ІВКА в американській зоні, на котрих зроблено перегляд дотеперішніх досягнень та подано вказівки ведення дальшої праці по таборах у зимовому сезоні. Теж Головна Управа Української ІМКА-ІВКА відбула два засідання. На першому проводив інж. Василь Рижевський,керівник англійської зони, а на другому предсідник Головної Ради інж. Олекса Литвиненко. Поруппено ряд актуальних організаційних питань, продискутовано плян праці на майбутнє та вирішено відбути Загальний З'їзд 10-11-12 листопада ц.р. в англійській зоні.

З нагоди конференції Світового Комітету ІМКА-ІВКА в Женеві вислано від Головної Управи й Ради телеграму з привітом, як теж передано привіт зїздові представників Латвійської ІМКА-ІВКА на американську зону, що рівночасно відбувався в Ґібельштадті.

В дружній атмосфері з іншими народами, в поважній праці та веселій розвазі проведено 10 днів. Вигідні приміщення в кол. будинку штабу летовища, добрий харч, багато простору, здорове повітря, ідеальний спокій, велика кількість спортових уладжень, /2 тенісові площі, 3 відбиванкові, 2 копикові, футбольна, софтбольна, настільний теніс, плавацький басейн/, велика кількість спортового виряду, просторі викладові залі, читальня, радіо, патефон, інструменти та бібліотека задоволяли навіть найбільш вибагливого учасника.

Також було забезпечене релігійне обслуговування учасників. У неділю 26 вересня ц.р. українські греко-католицький та православний автокефальний священики з Ашаффенбурґу відправили Службу Божу та своїми проповідями закликали учасників до дальшої праці для добра української молоді та народу. На тих богослуженнях були присутні теж чужинці, що захоплювалися красою нашого обряду та нашої релігійної пісні.

На закінчення з'їзду ухвалено низку резолюцій, що в них з'ясовано ідеологічні заложення ІМКА-ІВКА та ставлення молоді, об'єднаної в тій християнській організації, до актуальних проблем сучасного життя. Ці резолюції в короткому часі появляться друком.

Ранком 27 вересня ц.р. роз'їхались учасники конференції по таборах. Поїхали теж і українці зі свідомістю, що вони гідно репрезентували українську культуру та українську ідею на міжнародньому ґрунті.

---- --0--- ---